

Motion till riksdagen 2013/14:C382

av **Annelie Enochson (KD)**

Skuldsanering för företagare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändringar i skuldsaneringslagen och i preskriptionslagen.

Motivering

Sveriges företagare är oljan i navet och håller Sverige rullande. Devisen ”utan företagandet stannar Sverige” är sann och viktig. Under många år har många företagare försatts i konkurs eller blivit djupt skuldsatta och hamnat i Kronofogdemyndighetens register. För att minska risken med företagande och få fler att våga ta steget att starta företag föreslår regeringen åtgärder som innebär att det ska gå snabbare att få skuldsanering för den som har skulder från näringsverksamhet. Även aktiva näringsidkare ska omfattas av möjligheterna till skuldsanering. Förändringen är bra, men inte tillräcklig.

Vi har idag ett system med skuldsanering enligt skuldsaneringslagen. Lagen är till för dem som är så kraftigt skuldsatta att de inte inom en överskådlig tid kan betala tillbaka sin skuld. Kronofogdemyndigheten kom i januari 2008 ut med en utredning, ”Alla vill göra rätt för sig”, som utifrån nya perspektiv ser på evighetsgäldenärens situation. I uppdraget ingick att titta på hur ”typgäldenären” ser ut. Varför blir man skuldsatt? Vad är grundorsakerna till att en gäldenär inte betalar sina skulder? I alla dessa gäldenärens liv har något tragiskt hänt. Det framgår tydligt att de allra flesta evighetsgäldenärer vill göra rätt för sig men saknar eller har fräntagits möjligheten att betala sina skulder.

Vem som är att betrakta som överskuldsatt är en annan viktig fråga undersökningen problematiserar och utreder. Enligt undersökningen definieras överskuldsatthet utifrån gäldenärens egen upplevelse av skuldsituationen. Många forskare menar att en subjektiv beskrivning som utgångspunkt ger det bästa underlaget för att definiera och kunna beräkna antalet överskuldsatta.

Fel! Okänt namn på

Överskuldssatt är alltså den som själv upplever sig ha ständigt återkommande problem med att inte kunna betala alla sina räkningar. Med grund i denna definition beräknas i Kronofogdemyndighetens undersökning antalet överskuldssatta uppgå till minst 400 000 personer. Överskuldssättningen bedöms kosta samhället 30–50 miljarder kronor per år. En förbättrad hantering av evighetsgäldenärernas situation är mycket angelägen.

En skuldsaneringstid på två till tre år bör införas för den som anmäler intresse för det. Möjligheten till indrivning genom löneutmätning bör övervägas för att ge fler personer möjlighet att komma ut ur en tillvaro som evighetsgäldenär. Andra åtgärder som skulle behövas är att bevilja skuldsanering på väsentligt kortare tid än idag, när förutsättningar finns. Andra länder har system, till exempel det angloamerikanska systemet, som strävar efter en snabb lösning av skuldförhållandena för att den skuldssatta på så kort tid som möjligt ska bli produktiv igen. Detta skulle inte inverka menligt på betalningsviljan i samhället, snarare ge kraft och utgöra en stimulans för kraftigt skuldssatta att snabbt ta tag i sin situation.

Eftersom de skuldssatta lever under en sådan oerhörd press så bör en gäldenärsombudsman kunna bistå gäldenärerna – de överskuldssatta – i deras situation, ge vägledning och stöd för att kunna åstadkomma förbättringar. Kronofogdemyndigheten ser i sitt dagliga arbete att stödbehov föreligger men har svårt att ge detta stöd till enskilda gäldenärer inom ramen för sin verkställande uppgift.

Rikskronofogden Eva Liedström Adler har föreslagit ett system liknande det i Finland där skulden definitivt avskrivs efter 15 år. Hon menar att en absolut preskription skulle innebära ett större gemensamt ansvarstagande mellan den som lånar ut pengar och den som lånar. En villkorslös avskrivning eller, som man kallar det, absolut preskription, efter 15 år retroaktivt skulle frigöra alla dessa människor och ge dem ett nytt liv. Fordringsägarna har redan avskrivit fordringarna, endast inkassobolagen som köpt fordringarna och driver dem i eget intresse håller dem vid liv.

Stockholm den 4 oktober 2013

Annelie Enochson (KD)